

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentset versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B** EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2010/40/EL,
7. juuli 2010,

mis käsitleb raamistikku intelligentsete transpordisüsteemide kasutuselevõtmiseks maanteetranspordis ja liideste jaoks teiste transpordiliikidega

(EMPs kohaldatav tekst)

(ELT L 207, 6.8.2010, lk 1)

Muudetud:

Euroopa Liidu Teataja

nr lehekülg kuupäev

► **M1** Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2017/2380, 12. detsember 2017 L 340 1 20.12.2017

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV
2010/40/EL,**

7. juuli 2010,

mis käsitleb raamistikku intelligentsete transpordisüsteemide kasutuselevõtmiseks maanteetranspordis ja liideste jaoks teiste transpordiliikidega

(EMPs kohaldatav tekst)

Artikkel 1

Sisu ja kohaldamisala

1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse raamistik, et toetada intelligentsete transpordisüsteemide kooskõlastatud ja ühtset kasutuselevõtmist ja kasutamist Euroopa Liidus, eelkõige üle liikmesriikidevaheliste piiride, ning sätestatakse nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikud üldtingimused.
2. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse spetsifikatsioonide väljatöötamine meetmete jaoks artiklis 2 osutatud prioriteetsetes valdkondades, samuti vajadusel vajalike standardite väljatöötamine.
3. Käesolevat direktiivi kohaldatakse maanteetranspordi valdkonnas kasutatavate intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste ja teenuste ning nende liideste suhtes teiste transpordiliikidega, ilma et see piiraks riigi julgeoleku või kaitsehuvidega seotud küsimusi.

Artikkel 2

Prioriteetsed valdkonnad

1. Käesoleva direktiivi kohaldamisel on spetsifikatsioonide ja standardite väljatöötamise ja kasutamise suhtes prioriteetsed järgmised valdkonnad:
 - I: maantee-, liiklus- ja reisiandmete optimaalne kasutus;
 - II: liikluse ja kaubaveo korraldusega seotud intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pidevus;
 - III: liiklusohutuse ja turvalisusega seotud intelligentsete transpordisüsteemide rakendused;
 - IV: sõiduki liitmine transpordi infrastruktuuriga.
2. Prioriteetsete valdkondade kohaldamisala on esitatud I lisas.

Artikkel 3

Prioriteetsed meetmed

Prioriteetsed meetmed spetsifikatsioonide ja standardite väljatöötamise ja kasutamise suhtes prioriteetsetes valdkondades on, nagu on esitatud I lisas, järgmised:

- a) mitmeliigiliste liikumisvõimaluste teabeteenuste pakkumine kogu ELis;

▼B

- b) reaalajas saadava liiklusteabe teenuste pakkumine kogu ELis;
- c) kasutajatele minimaalse, liiklusohutusega seotud üldise liiklusteabe võimalusel tasuta edastamisega seotud andmed ja kord;
- d) koostalitlusvõimelise automaatse hädaabikõne (eCall) ühtlustatud pakkumine kogu ELis;
- e) veoautodele ja tarbesõidukitele turvaliste parkimiskohtade teabetee-nuse pakkumine;
- f) veoautodele ja tarbesõidukitele turvaliste parkimiskohtade ettetelli-misteenuse pakkumine.

*Artikkel 4***Mõisted**

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „intelligentsed transpordisüsteemid” – süsteemid, milles info- ja sidetehnoloogiat rakendatakse maanteetranspordi valdkonnas (sh infrastruktuur, sõidukid ja kasutajad), liikluskorralduses ja liikuvuse juhtimises ning samuti liidesteks teiste transpordiliikidega;
- 2) „koostalitlusvõime” – süsteemide ja nende aluseks olevate äriprot-sesside suutlikkus vahetada andmeid ning jagada teavet ja teadmisi;
- 3) „intelligentsete transpordisüsteemide rakendus” – toimiv intelligent-sete transpordisüsteemide rakendamise vahend;
- 4) „intelligentsete transpordisüsteemide teenus” – intelligentsete transpordisüsteemide rakenduse pakkumine selgelt määratletud organi-satsioonilise ja toimimisraamistiku abil, et aidata kaasa kasutusohu-tusele, -tõhususele, -mugavusele ja/või hõlbustada või toetada transpordi- ja reisitoiminguid;
- 5) „intelligentsete transpordisüsteemide teenuse pakkuja” – avalik- või eraõiguslik intelligentsete transpordisüsteemide teenuse pakkuja;
- 6) „intelligentsete transpordisüsteemide kasutaja” – intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste või teenuste kasutaja, sh reisijad, vähem kaitstud liiklejad, maanteetranspordi infrastruktuuri kasu-tajad ja ettevõtjad, sõidukiparkide haldajad ja hädaabiteenuste pakkujad;
- 7) „vähem kaitstud liiklejad” – kergliiklejad, nagu jalakäijad ja jalgrat-turid, samuti mootorratturid ja puudega või piiratud liikumis- ja orienteerumisvõimega isikud;
- 8) „teisaldatav seade” – kaasaskantav info- või sideseade, mida võib sõidukisse kaasa võtta, et toetada juhtimisülesannet ja/või transpor-ditoiminguid;

▼B

- 9) „platvorm” – intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste ja teenuste kasutuselevõtmist, pakkumist, kasutamist ja integreerimist võimaldav sõidukisisene või -väline seade;
- 10) „struktuur” – põhimõtteline projekt, mis määrab kindlaks konkreetse süsteemi ülesehituse, käitumise ja integreerimise seda ümbritsevasse konteksti;
- 11) „liides” – süsteemidevaheline rajatis, mis pakub vahendit, mille vahendusel süsteemid saavad ühendust ja võivad koos toimida;
- 12) „ühilduvus” – seadme või süsteemi üldine võime muutmata kujul toimida koos teise seadme või süsteemiga;
- 13) „teenuste pidevus” – suutlikkus tagada sujuvaid teenuseid transpordisüsteemides kogu liidus;
- 14) „maanteeandmed” – andmed maanteede infrastruktuuri tunnusoonte, sealhulgas statsiooniarsete liiklusmärkide või nende reguleeriva ohutusatribuutika kohta;
- 15) „liiklusandmed” – varasemad andmed ja reaajas saadavad andmed maanteeliikluse tunnusoonte kohta;
- 16) „reisiandmed” – põhiandmed (nt ühistranspordi sõiduplaanid ja hinnakirjad), mis on vajalikud mitmeliigiliste liikumisvõimaluste teabe andmiseks enne reisi ja reisi ajal, et lihtsustada reisi planeerimist, reserveerimist ja kohandamist;
- 17) „spetsifikatsioon” – siduv meede, millega kehtestatakse sätted, mis sisaldavad nõudeid, menetlusi ja muid asjaomaseid eeskirju;
- 18) „standard” – standard Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivi 98/34/EÜ (millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest teatamise kord)⁽¹⁾ artikli 1 lõike 6 määratluse tähenduses.

*Artikkel 5***Intelligentsete transpordisüsteemide kasutuselevõtt**

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste ja teenuste kasutuselevõtmisel kohaldatakse nende suhtes komisjoni poolt artikli 6 kohaselt vastuvõetud spetsifikatsioon vastavalt II lisas esitatud põhimõtetele. See ei piira liikmesriikide õigust otsustada selliste rakenduste ja teenuste kasutuselevõtmise üle oma territooriumil. Nimetatud õigus ei piira ühegi artikli 6 lõike 2 teise lõigu kohaselt vastuvõetud õigusakti kohaldamist.

2. Lisaks teevad liikmesriigid jõupingutusi koostööks prioriteetsetes valdkondades seni, kuni spetsifikatsioon pole vastu võetud.

⁽¹⁾ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37.

Artikkel 6

Spetsifikatsioonid

1. Komisjon võtab esmalt vastu spetsifikatsioonid, mis on vajalikud, et tagada ühilduvus, koostalitlusvõime ja pidevus intelligentsete transpordisüsteemide kasutuselevõtmiseks ja tööks kasutamiseks prioriteetsete meetmete puhul.

2. Komisjon püüab ühe või mitme prioriteetse meetme spetsifikatsioonid vastu võtta hiljemalt 27. veebruaril 2013.

Hiljemalt 12 kuud pärast prioriteetse meetme vajalike spetsifikatsioonide vastuvõtmist esitab komisjon vajaduse korral, pärast kulude ja tulude analüüsi hõlmava mõjuhinna läbiviimist, Euroopa Parlamendile ja nõukogule Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 kohaselt ettepaneku kõnealuse prioriteetse meetme kasutuselevõtmiseks.

3. Kui prioriteetse meetme vajalikud spetsifikatsioonid on vastu võetud, võtab komisjon vastu spetsifikatsioonid, mis tagavad ühilduvuse, koostalitlusvõime ja pidevuse intelligentsete transpordisüsteemide kasutuselevõtmiseks ja tööks kasutamiseks prioriteetsete valdkondade muude meetmete puhul.

4. Kui see on asjakohane ja olenevalt spetsifikatsiooni valdkonnast, sisaldab spetsifikatsioon ühte või mitut järgmist tüüpi sätet:

- a) funktsionaalsed sätted, mis kirjeldavad erinevate sidusrühmade rolle ja nendevahelist teabevoogu;
- b) tehnilised sätted, mis kehtestavad funktsionaalsete sätete täitmiseks vajalikud tehnilised vahendid;
- c) organisatsioonilised sätted, mis kirjeldavad erinevate sidusrühmade menetluslikke kohustusi;
- d) teenuse sätted, mis kirjeldavad teenuste erinevaid tasemeid ja nende sisu intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste ja teenuste jaoks.

5. Ilma et see piiraks direktiivi 98/34/EÜ kohaseid menetlusi, sätestatakse spetsifikatsioonidega vajadusel tingimused, mille kohaselt võivad liikmesriigid pärast komisjoni teavitamist kehtestada täiendavad eeskirjad intelligentsete transpordisüsteemide teenuste osutamiseks kogu oma territooriumil või mõnes selle osas, kui see ei takista koostalitlusvõimet.

6. Spetsifikatsioonid tuginevad vajadusel mis tahes artiklis 8 osutatud standardil.

Spetsifikatsioonid näevad vajadusel ette vastavushindamise kooskõlas otsusega nr 768/2008/EÜ.

Spetsifikatsioonid on kooskõlas II lisas esitatud põhimõtetega.

7. Komisjon korraldab kulude ja tulude analüüsi hõlmava mõjuhindamise enne spetsifikatsioonide vastuvõtmist.

Artikkel 7

Delegeeritud õigusaktid

1. Komisjon võib kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 võtta vastu delegeeritud õigusakte spetsifikatsioonide kohta. Selliste delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel toimib komisjon vastavalt käesoleva direktiivi asjakohastele sätetele, eelkõige vastavalt artiklile 6 ning II lisale.
2. Iga prioriteetse meetme kohta võetakse vastu eraldi delegeeritud õigusakt.
3. Käesolevas artiklis osutatud delegeeritud õigusaktide puhul kohaldatakse artiklites 12, 13 ja 14 sätestatud menetlust.

Artikkel 8

Standardid

1. Vajalikud standardid, millega kehtestatakse intelligentsete transpordisüsteemide kasutuselevõtmiseks ja tööks kasutamiseks vajalik koostalitlusvõime, ühilduvus ja pidevus töötatakse välja prioriteetsetes valdkondades ja prioriteetsete meetmete jaoks. Sel eesmärgil taotleb komisjon, pärast konsulteerimist artiklis 15 osutatud komiteega, asjaomastelt standardiasutustelt vastavalt direktiivis 98/34/EÜ kehtestatud menetlusele kõigi vajalike jõupingutuste tegemist nimetatud standardite kiireks vastuvõtmiseks.
2. Standardiasutustele volituste andmisel tuleb järgida nii II lisas sätestatud põhimõtteid kui ka artikli 6 kohaselt vastuvõetud spetsifikatsioonis sisalduvaid funktsionaalseid sätteid.

Artikkel 9

Mittesiduvad meetmed

Komisjon võib vastavalt artikli 15 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele võtta vastu suuniseid ja mittesiduvaid meetmeid, et hõlbustada liikmesriikide koostööd seoses prioriteetsete valdkondadega.

Artikkel 10

Eraelu puutumatus, turvalisust ja teabe taaskasutamist käsitlevad eeskirjad

1. Liikmesriigid tagavad, et intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste ja teenuste toimimiseks vajalikke isikuandmeid töödeldakse vastavalt liidu õigusele, mis kaitseb üksikisikute põhiõigusi ja -vabadusi, eelkõige vastavalt direktiividele 95/46/EÜ ja 2002/58/EÜ.
2. Liikmesriigid tagavad eelkõige, et isikuandmeid kaitstakse väärkasutuse, sh loata juurdepääsu, muutmise või kadumise eest.
3. Ilma et see piiraks lõiget 1, toetatakse eraelu puutumatus tagamiseks intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste kasutamisel ja teenuste osutamisel anonüümsete andmete kasutamist, kui see on asjakohane.

▼B

Ilma et see piiraks direktiivi 95/46/EÜ kohaldamist, töödeldakse isikuandmeid ainult siis, kui see on vajalik intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste toimimiseks ja teenuste osutamiseks.

4. Seoses direktiivi 95/46/EÜ kohaldamisega, eriti isikuandmete eriliikide puhul, tagavad liikmesriigid ka selliste isikuandmete töötlemiseks nõusoleku saamist käsitlevate sätete järgimise.

5. Kohaldatakse direktiivi 2003/98/EÜ.

*Artikkel 11***Vastutust käsitlevad eeskirjad**

Liikmesriigid tagavad, et vastutusega seotud küsimusi, mis puudutavad artikli 6 kohaselt vastuvõetud spetsifikatsioonides sätestatud intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste ja teenuste kasutuselevõtmist ja kasutust, käsitletakse kooskõlas kehtivate liidu õigusaktidega, sealhulgas eelkõige nõukogu 25. juuli 1985. aasta direktiiviga 85/374/EMÜ (liikmesriikide tootevastutust käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta),⁽¹⁾ ning kooskõlas asjakohaste siseriiklike õigusaktidega.

▼M1*Artikkel 12***Delegeeritud volituste rakendamine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklis 7 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 27. augustist 2017. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 7 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 7 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu

⁽¹⁾ EÜT L 210, 7.8.1985, lk 29.

▼M1

on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

▼B*Artikkel 15***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab Euroopa intelligentsete transpordisüsteemide komitee.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

*Artikkel 16***Euroopa intelligentsete transpordisüsteemide nõuanderühm**

Komisjon moodustab Euroopa intelligentsete transpordisüsteemide nõuanderühma, et see annaks talle nõu intelligentsete transpordisüsteemide liidus kasutuselevõtmise ja kasutamise äriliste ja tehniliste aspektide kohta. Nõuanderühm moodustatakse asjakohaste intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujate, kasutajate ühenduste, transportiettevõtjate ja rajatiste käitajate, tootjate, sotsiaalpartnerite, kutseliitide, kohalike omavalitsuste ja teiste asjakohaste foorumite kõrgetasemelistest esindajatest.

*Artikkel 17***Aruandlus**

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile hiljemalt 27. augustil 2011 aruande prioriteetsete valdkondadega seotud siseriiklike meetmete ja projektide kohta.
2. Liikmesriigid esitavad komisjonile hiljemalt 27. augustil 2012 teavet järgmiseks viieks aastaks kavandatud intelligentsete transpordisüsteemidega seotud siseriiklike meetmete kohta.

Liikmesriikide aruandlust käsitlevad suunised võetakse vastu artikli 15 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt.

3. Pärast esimest aruannet esitavad liikmesriigid iga kolme aasta tagant aruande lõikes 1 osutatud meetmete kasutuselevõtmise edusammude kohta.
4. Komisjon esitab iga kolme aasta tagant Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi rakendamisel saavutatud edusammude kohta. Aruandele lisatakse analüüs artiklite 5–11 ning artikli 16 toimimise ja rakendamise, sealhulgas kasutatud ja vajalike rahaliste vahendite kohta, ning hinnatakse vajadusel käesoleva direktiivi muutmise vajadust.

▼M1

5. Komisjon võtab vastavalt artikli 15 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele hiljemalt 27. veebruaril 2011 vastu tööprogrammi. Tööprogramm sisaldab selle rakendamise eesmärgi ja kuupäevi iga aasta kohta ja vajaduse korral vajalike kohanduste ettepanekuid.

Komisjon ajakohastab artikli 6 lõike 3 alusel võetavate meetmetega seonduvat tööprogrammi hiljemalt 10. jaanuariks 2019 ja enne iga järgmist artikli 12 lõikes 2 sätestatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise õiguse pikendamist viie aasta võrra.

▼B*Artikkel 18***Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 27. veebruaril 2012.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ja sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

*Artikkel 19***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 20***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

I LISA

PRIORITEETSED VALDKONNAD JA MEETMED

(osutatud artiklites 2 ja 3)

— **Prioriteetne valdkond I: maantee-, liiklus- ja reisiandmete optimaalne kasutus**

Maantee-, liiklus- ja reisiandmete optimaalse kasutuse spetsifikatsioonid ja standardid sisaldavad järgmist.

1. Prioriteetse meetme a spetsifikatsioonid

Nõuete kindlaksmääramine, et tagada intelligentsete transpordisüsteemide kasutajatele kogu ELi mitmeliigiliste liikumisvõimaluste teabeteenuste täpsus ja piiriülene kättesaadavus, mille aluseks on:

- olemasolevate ja täpsete reaalajas saadavate maantee- ja liiklusandmete olemasolu ja kättesaadavus, mida kasutatakse mitmeliigiliste liikumisvõimaluste teabe edastamiseks intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujatele, ilma et see piiraks ohutust ja transpordikorralduse piiranguid;
- asjaomaste ametiasutuste ja sidusrühmade ning asjaomaste intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujate vahelise elektroonilise piiriülese andmevahetuse hõlbustamine;
- asjaomaste ametiasutuste ja sidusrühmade poolt mitmeliigiliste liikumisvõimaluste teabe jaoks kasutatavate olemasolevate maantee- ja liiklusandmete õigeaegne ajakohastamine;
- mitmeliigiliste liikumisvõimaluste teabe õigeaegne ajakohastamine intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujate poolt.

2. Prioriteetse meetme b spetsifikatsioonid

Nõuete kindlaksmääramine, et tagada intelligentsete transpordisüsteemide kasutajatele kogu ELi reaalajas saadava liiklusteabe teenuste täpsus ja piiriülene kättesaadavus, mille aluseks on:

- olemasolevate ja täpsete reaalajas saadavate maantee- ja liiklusandmete olemasolu ja kättesaadavus, mida kasutatakse reaalajas saadava liiklusteabe edastamiseks intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujatele, ilma et see piiraks ohutust ja transpordikorralduse piiranguid;
- asjaomaste ametiasutuste ja sidusrühmade ning asjaomaste intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujate vahelise elektroonilise piiriülese andmevahetuse hõlbustamine;
- asjaomaste ametiasutuste ja sidusrühmade poolt reaalajas saadava liiklusteabe jaoks kasutatavate olemasolevate maantee- ja liiklusandmete õigeaegne ajakohastamine;
- reaalajas saadava liiklusteabe õigeaegne ajakohastamine intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujate poolt.

3. Prioriteetsete meetmete a ja b spetsifikatsioonid

- 3.1. Nõuete kindlaksmääramine maantee- ja liiklusandmete kogumiseks asjaomaste ametiasutuste ja/või vajadusel erasektori poolt (nt liikluskeemid, liikluseeskirjad ja soovitatavad marsruudid, eelkõige raskeveokite jaoks)

▼B

ning nende edastamiseks intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujatele, mille aluseks on:

- asjaomaste ametiasutuste ja/või erasektori poolt kogutud olemasolevate maantee- ja liiklusandmete (nt liiklusskeemid, liikluseeskirjad ja soovitatavad marsruudid) kättesaadavus intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujatele;
- asjaomaste ametiasutuste ja intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujate vahelise elektroonilise andmevahetuse hõlbustamine;
- maantee- ja liiklusandmete (nt liiklusskeemid, liikluseeskirjad ja soovitatavad marsruudid) õigeaegne ajakohastamine asjaomaste ametiasutuste ja/või vajadusel erasektori poolt;
- kõnealuseid maantee- ja liiklusandmeid kasutavate intelligentsete transpordisüsteemide teenuste ja rakenduste õigeaegne ajakohastamine intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pakkujate poolt.

3.2. Nõuete kindlaksmääramine, et tagada digitaalkaartide jaoks kasutatavate maantee-, liiklus- ja transporditeenuste andmete täpsus ja kättesaadavus, võimaluse korral digitaalkaartide tootjatele ja teenusepakkujatele, mille aluseks on:

- digitaalkaartide jaoks kasutatavate olemasolevate maantee- ja liiklusandmete kättesaadavus digitaalkaartide tootjatele ja teenusepakkujatele;
- asjaomaste ametiasutuste ja sidusrühmade ning asjaomaste digitaalkaartide tootjate ja teenusepakkujate vahelise elektroonilise andmevahetuse hõlbustamine;
- digitaalkaartide jaoks kasutatavate maantee- ja liiklusandmete õigeaegne ajakohastamine asjaomaste ametiasutuste ja sidusrühmade poolt;
- digitaalkaartide õigeaegne ajakohastamine digitaalkaartide tootjate ja teenusepakkujate poolt.

4. Prioriteetse meetme c spetsifikatsioonid

Miinimumnõuete kindlaksmääramine liiklusohutusega seotud „üldise liiklusteabe“ võimaluse korral tasuta edastamiseks kõigile kasutajatele, samuti nende minimaalse sisu kohta, mille aluseks on:

- sellise ohutusega seotud liiklussündmuste standardloetelu („üldine liiklusteabe“) koostamine ja kasutamine, mida tuleks intelligentsete transpordisüsteemide kasutajatele edastada tasuta;
- „üldise liiklusteabe“ vastavus intelligentsete transpordisüsteemide reaajas saadava liiklusteabe ja mitmeliigiliste liikumisvõimaluste teabe pakkumise teenustele, ja kõnealuse teabe neisse teenustesse integreerimine.

— **Prioriteetne valdkond II: liikluse ja kaubaveo korraldusega seotud intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pidevus**

Spetsifikatsioonid ja standardid liikluse ja kaubaveo korralduse teenuste osutamise pidevuse ja koostalitlusvõime kohta, eelkõige üleEuroopalises transpordivõrgus (TEN-T), sisaldavad järgmist.

▼B

1. Muude meetmete spetsifikatsioonid
 - 1.1. Vajalike meetmete kindlaksmääramine, et töötada välja ELi intelligentsete transpordisüsteemide raamstruktuur, käsitledes eelkõige intelligentsete transpordisüsteemidega seotud koostalitlusvõimet, teenuste pidevust ja mitmeliigilisuse aspekte, sealhulgas näiteks mitmeliigilist koostalitlusvõimelist piletimüüki, mille raames liikmesriigid ja nende pädevad asutused saavad koostöös erasektoriga arendada välja oma liikumiskeskonna intelligentsete transpordisüsteemide struktuuri riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil.
 - 1.2. Minimaalsete vajalike nõuete väljatöötamine intelligentsete transpordisüsteemide teenuste, eelkõige piiriüleste teenuste pidevuseks reisijate veo korraldamisel eri transpordiliikide vahel, mille aluseks on:
 - liiklusandmete ja -teabe elektroonilise piiriülese ja vajadusel piirkondadevahelise või linnasisese ja linnadevahelise vahetuse hõlbustamine asjaomaste liiklusteabe- või -korralduskeskuste ja erinevate sidusrühmade vahel;
 - standarditud teabevoogude või liiklusliideste kasutamine asjaomaste liiklusteabe- või -korralduskeskuste ja erinevate sidusrühmade vahel.
 - 1.3. Minimaalsete vajalike nõuete kindlaksmääramine intelligentsete transpordisüsteemide teenuste pidevuseks kaubaveo korraldamisel transpordikorridorides ja eri transpordiliikide vahel, mille aluseks on:
 - liiklusandmete ja -teabe elektroonilise piiriülese, piirkondadevahelise või linnasisese ja linnadevahelise vahetuse hõlbustamine asjaomaste liiklusteabe- või -korralduskeskuste ja erinevate sidusrühmade vahel;
 - standarditud teabevoogude või liiklusliideste kasutamine asjaomaste liiklusteabe- või -korralduskeskuste ja erinevate sidusrühmade vahel.
 - 1.4. Vajalike meetmete kindlaksmääramine kaubaveo logistikas (e-kaubaveod) kasutatavate intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste (eelkõige kaubasaadetise jälgimine selle teekonna jooksul, samuti transpordiliigiti) realiseerimisel, mille aluseks on:
 - asjakohaste intelligentsete transpordisüsteemide tehnoloogiate kättesaadavus ja kasutamine intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste arendajate poolt;
 - asukoha määramise integreerimine liikluse korraldamise vahenditesse ja keskustesse.
 - 1.5. Vajalike liideste kindlaksmääramine, et tagada koostalitlusvõime ja ühilduvus intelligentsete transpordisüsteemide linnalise struktuuri ja intelligentsete transpordisüsteemide Euroopa struktuuri vahel, mille aluseks on:
 - ühistranspordi, reisikavandamise, transpordivajaduste, liiklusandmete ja parkimisandmete kättesaadavus linnade juhtimiskeskustele ja teenuste pakkujatele;
 - linna eri ühiskondliku või eratranspordi juhtimiskeskuste ja teenuste pakkujate vahelise elektroonilise andmevahetuse hõlbustamine kõigi võimalike transpordiliikide piires;
 - kõigi asjakohaste andmete ja kogu asjakohase teabe integreerimine ühtsesse struktuuri.

▼B**— Prioriteetne valdkond III: liiklusohutuse ja turvalisusega seotud intelligentsete transpordisüsteemide rakendused**

Liiklusohutuse ja turvalisusega seotud intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste spetsifikatsioonid ja standardid sisaldavad järgmist.

1. Prioriteetse meetme d spetsifikatsioonid

Vajalike meetmete kindlaksmääramine kogu ELi hõlmava koostalitlusvõimelise automaatse hädaabikõne (eCall) ühtlustatud pakkumiseks, sealhulgas:

- vajalike vahetatavate sõidukisestest intelligentsete transpordisüsteemide andmete kättesaadavus;
- vajalike seadmete kättesaadavus sõidukite saadetud andmeid vastu võtvates hädaabikõnede keskustes;
- sõidukite ja hädaabikõnede keskuste vahelise elektroonilise andmevahetuse hõlbustamine.

2. Prioriteetse meetme e spetsifikatsioonid

Vajalike meetmete kindlaksmääramine, et pakkuda intelligentsetel transpordisüsteemidel põhinevaid teabeteenuseid veoautode ja tarbesõidukite turvaliste parkimiskohtade kohta, eelkõige maanteeäärsetel teenindus- ja puhkealadel, mille aluseks on:

- maanteedeäärse parkimise teabe kättesaadavus kasutajatele;
- maanteeäärsete parkimiskohtade, -keskuste ja sõidukite vahelise elektroonilise andmevahetuse hõlbustamine.

3. Prioriteetse meetme f spetsifikatsioonid

Vajalike meetmete kindlaksmääramine, et pakkuda intelligentsetel transpordisüsteemidel põhinevaid ettetellimissüsteeme veoautode ja tarbesõidukite turvaliste parkimiskohtade kohta, mille aluseks on:

- maanteedeäärse parkimise teabe kättesaadavus kasutajatele;
- maanteeäärsete parkimiskohtade, -keskuste ja sõidukite vahelise elektroonilise andmevahetuse hõlbustamine;
- asjakohaste intelligentsete transpordisüsteemide tehnoloogiate integreerimine nii sõidukitesse kui ka maanteeäärsetesse parkimisrajatisesse, et ajakohastada ettetellimiseks kasutatavat teavet vabade parkimiskohtade kohta.

4. Muude meetmete spetsifikatsioonid

- 4.1. Vajalike meetmete kindlaksmääramine, et toetada liiklejate ohutust seoses sõidukisisesega inimene-masin liidese ja teisedatavate seadmete kasutamise ja juhtimisülesande ja/või transporditoimingu toetamiseks, samuti sõidukisisesega side turvalisus.
- 4.2. Vajalike meetmete kindlaksmääramine, et suurendada kõigi asjakohaste intelligentsete transpordisüsteemide puhul vähem kaitstud liiklejate ohutust ja mugavust.
- 4.3. Vajalike meetmete kindlaksmääramine, et integreerida kõrgetasemelisi juhi tugiteabesüsteeme sõidukitesse ja maanteede infrastruktuuri, mis ei kuulu direktiivide 2007/46/EÜ, 2002/24/EÜ ja 2003/37/EÜ reguleerimisalasse.

▼B**— Prioriteetne valdkond IV: sõiduki liitmine transpordi infrastruktuuriga**

Spetsifikatsioonid ja standardid sõiduki liitmiseks transpordi infrastruktuuriga sisaldavad järgmist.

1. Muude meetmete spetsifikatsioonid
 - 1.1. Vajalike meetmete kindlaksmääramine mitmesuguste intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste integreerimiseks avatud sõidukisisesse platvormi, mille aluseks on:
 - olemasolevate või kavandatavate intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste funktsionaalsete nõuete kindlakstegemine;
 - avatud süsteemi struktuuri määratlemine, mis määrab kindlaks funktsioonid ja liidesed, mis on vajalikud koostalitlusvõime/ühenduvuse jaoks infrastruktuurisüsteemide ja -rajatistega;
 - tulevaste uute või uuendatud intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste integreerimine avatud sõidukisisesse platvormi isehäälestuvatena;
 - standardimisprotsessi kasutamine struktuuri ning avatud sõidukisestest spetsifikatsioonide vastuvõtmiseks.
 - 1.2. Vajalike meetmete kindlaksmääramine, et arendada edasi koostöösüsteemide (sõidukitevaheliste, sõidukite ja infrastruktuuride vaheliste ning infrastruktuuridevaheliste süsteemide) väljatöötamist ja rakendamist, mille aluseks on:
 - sõidukite-, infrastruktuuride- ning infrastruktuuri ja sõiduki vahelise andme- või teabevahetuse hõlbustamine;
 - asjakohaste vahetatavate andmete või asjakohase vahetatava teabe kättesaadavus asjaomasele sõidukile või maantee infrastruktuuri osalistele;
 - standardse sõnumivormingu kasutamine sõiduki ja infrastruktuuri vahelises andme- või teabevahetuses;
 - sideinfrastruktuuri kindlaksmääramine igat liiki sõidukite-, infrastruktuuride- ning infrastruktuuri ja sõiduki vahelise andme- või teabevahetuse jaoks;
 - standardimisprotsesside kasutamine vastavate struktuuride vastuvõtmiseks.

II LISA

SPETSIFIKATSIOONIDE JA INTELLIGENTSETE TRANSPORDISÜSTEEMIDE KASUTUSELEVÖTMISE PÕHIMÕTTED

(osutatud artiklites 5, 6 ja 8)

Spetsifikatsioonide vastuvõtmisel, volituste andmisel standardite jaoks ning intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste ja teenuste valimisel ja kasutuselevõtmisel tuleb lähtuda kõiki asjaomaseid sidusrühmi hõlmavast vajaduste hindamisest ning tuleb kinni pidada järgnevatest põhimõtetest. Nimetatud meetmete hulka kuuluvad:

- a) **tõhusus** – Euroopa maanteetranspordi mõjutavate peamiste probleemide lahendamisel konkreetsete tulemuste andmine (nt ülekoormatuse leevendamine, heidete vähendamine, energiatõhususe suurendamine, suurema ohutuse ja turvalisuse saavutamine, hõlmates vähem kaitstud liiklejaid);
- b) **kulutõhusus** – kulude ja tulemuste suhte optimeerimine eesmärkide täidetuse seisukohast;
- c) **proportsionaalsus** – vajadusel näha ette erinevatel tasemetel saavutatavat teenuse kvaliteeti ja kasutuselevõtmist, võttes arvesse kohalikke, piirkondlikke, riiklikke ja Euroopa eripärasid;
- d) **teenuste pidevuse toetamine** – intelligentsete transpordisüsteemide teenuste kasutuselevõtmisel sujuvate teenuste tagamine kogu liidus, eelkõige üleeuroopalises võrgustikus ning võimalusel välispiiridel, tasemel, mis on kohandatud selliste transpordisüsteemide tunnusoontele, mis ühendavad riike omavahel ja, kui see on asjakohane, piirkondi omavahel ja linnu maapiirkondadega;
- e) **koostalitlusvõime võimaldamine** – selle tagamine, et süsteemid ja nende aluseks olevad äriprotsessid oleksid võimelised vahetama andmeid ja teavet ning jagama teadmisi, et tagada tõhus intelligentsete transpordisüsteemide teenuste osutamine;
- f) **tagasiühilduvuse toetamine** – vajaduse korral selle tagamine, et intelligentsete transpordisüsteemid oleksid võimelised toimima koos olemasolevate ühise eesmärgiga süsteemidega, takistamata uute tehnoloogiate arendamist;
- g) **olemasoleva riigisese infrastruktuuri ja võrgustiku tunnusoontega arvestamine** – arvestamine transpordivõrgu tunnusoonte, eelkõige liikluse mahu suuruse ja maanteedel ilmastikutingimuste loomupäraste erinevustega;
- h) **võrdse juurdepääsu tagamine** – vähem kaitstud liiklejate võrdset juurdepääsu intelligentsete transpordisüsteemide rakendustele või teenustele ei takistata ning neid ei diskrimineerita selle suhtes;
- i) **valmiduse toetamine** – pärast asjakohast riskihinnangut uuenduslike intelligentsete transpordisüsteemide töökindluse näitamine tehnilise arengu ja tööks kasutamise piisava taseme kaudu;
- j) **kvaliteetne aja ja asukoha määramine** – satelliidipõhiste infrastruktuuride või samaväärset täpsust võimaldava tehnoloogia kasutamine intelligentsete transpordisüsteemide rakenduste ja teenuste puhul, mis vajavad globaalseid, pidevaid, täpseid ja tagatud aja ja asukoha määramise teenuseid;
- k) **intermodaalsuse lihtsustamine** – vajadusel erinevate transpordiliikide koordineerimisega arvestamine intelligentsete transpordisüsteemide kasutuselevõtmisel;
- l) **sidusus** – arvestamine intelligentsete transpordisüsteemide valdkonnas asjaomaste olemasolevate liidu eeskirjade, poliitikate ja meetmetega, eelkõige standardimise valdkonnas.